

Natuur op bedrijventerreinen: onderzoek & praktijk

20 April 2017, Robbert Snep

Robbert.Snep@wur.nl / +31 317 486006

Inhoud

Deel 1: Onderzoek

- Het bedrijventerrein
- *Huidige* waarde van bedrijventerreinen voor natuur
- *Potentiële* waarde van bedrijventerreinen voor natuur

Deel 2: Praktijk in binnen- en buitenland

- B&B praktijk in Japan
- B&B praktijk in USA
- B&B praktijk in Europa
- Wat kunnen we leren van deze praktijk?

Deel 1 - Onderzoek

E C O N O M I E

E
C
O
L
O
G
I
E

Bedrijvigheid rond 1900

Criteria indeling bedrijventerreinen

- Functionele eigenschappen
- Economische voorwaarden
- Ruimtelijke visuele kwaliteit (beeldkwaliteit)
- Flexibiliteit

Vademecum bedrijventerreinen (Stef van der Gaag)

Zeehavens

Zware industrie

Distributierterreinen

Kantorenpark

Binnenstedelijk kantorenpark

Gemengd bedrijventerreinen (MKB)

Hoogwaardig bedrijventerrein

Building plot

Under construction/development

Spraakverwarring?

Bedrijventerrein vs. Bedrijfsterrein

Bedrijventerrein vs. Business Park

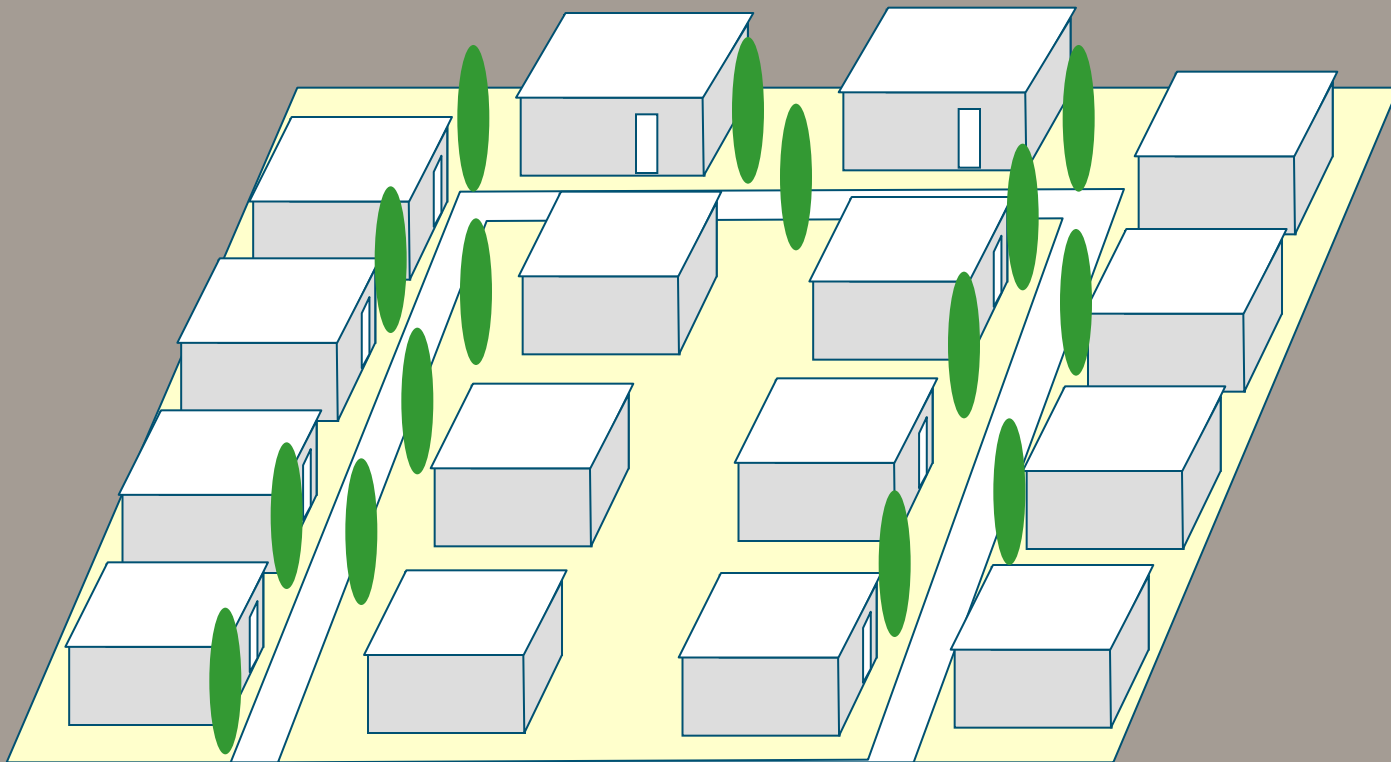
Terrein vs. Blok vs. Kavel

Bruto Opp vs. Netto opp.

Uitgeefbaar vs. Publiek

Rooilijn – Ontsluitingswegen – Uitgiftegrens – etc.

Traditioneel bedrijventerrein ontwerp

De VREEDE
HOLLAND

YOUNG PLANTS

Infra-rood beeld: 'rood' is 'bomen, struiken en gras'

Business Park "De Hurk", Eindhoven, The Netherlands

Bedrijventerrein

0 250 500 Meters

Infra-rood beeld: 'rood' is 'bomen, struiken en gras'

"Groen op bedrijventerreinen?"

Ruimtelijke ordening **Leefklimaat**

Saai kantoorpark bloeit op met kieviten en vleermuizen

Nederland telt maar weinig biodiversiteit. Het buitenland is al verder...

Met een aantal groene maatregelen kan een kantoorpark een leefklimaat worden. Dat blijkt uit een onderzoek van de Universiteit Wageningen. Het onderzoek is uitgevoerd op een kantoorpark in de regio van Wageningen. Het park is een voorbeeld van een 'groen' kantoorpark, met veel groen, water en biodiversiteit. Het onderzoek heeft aangetoond dat dit type park aantrekkelijker is voor werknemers en dat het ook bijdraagt aan het milieu. Het park heeft een oppervlakte van 12.000 vierkante meter, met 2300 planten en dieren. Het park is in 2010 ontworpen en is nu in gebruik. Het park heeft een oppervlakte van 35.000 vierkante meter.

Natuurlijke bedrijvigheid

Duurzaam ondernemen, maar dan het liefst natuurlijk wel in een groene omgeving.

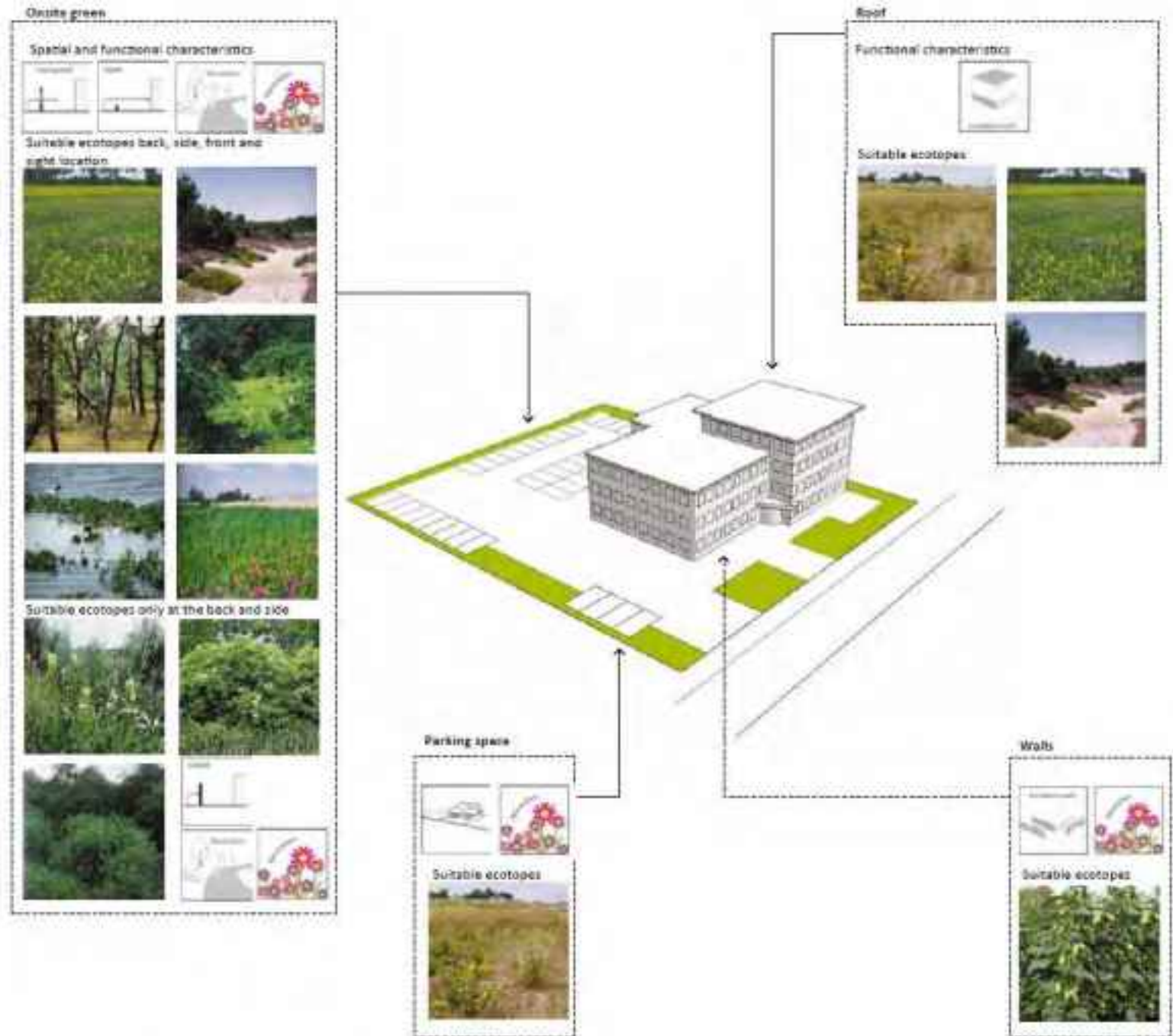
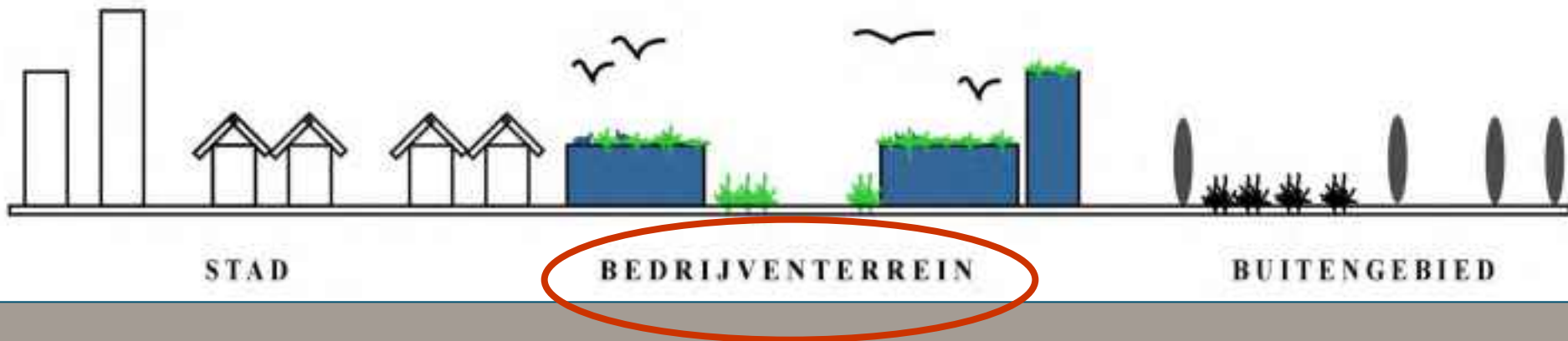
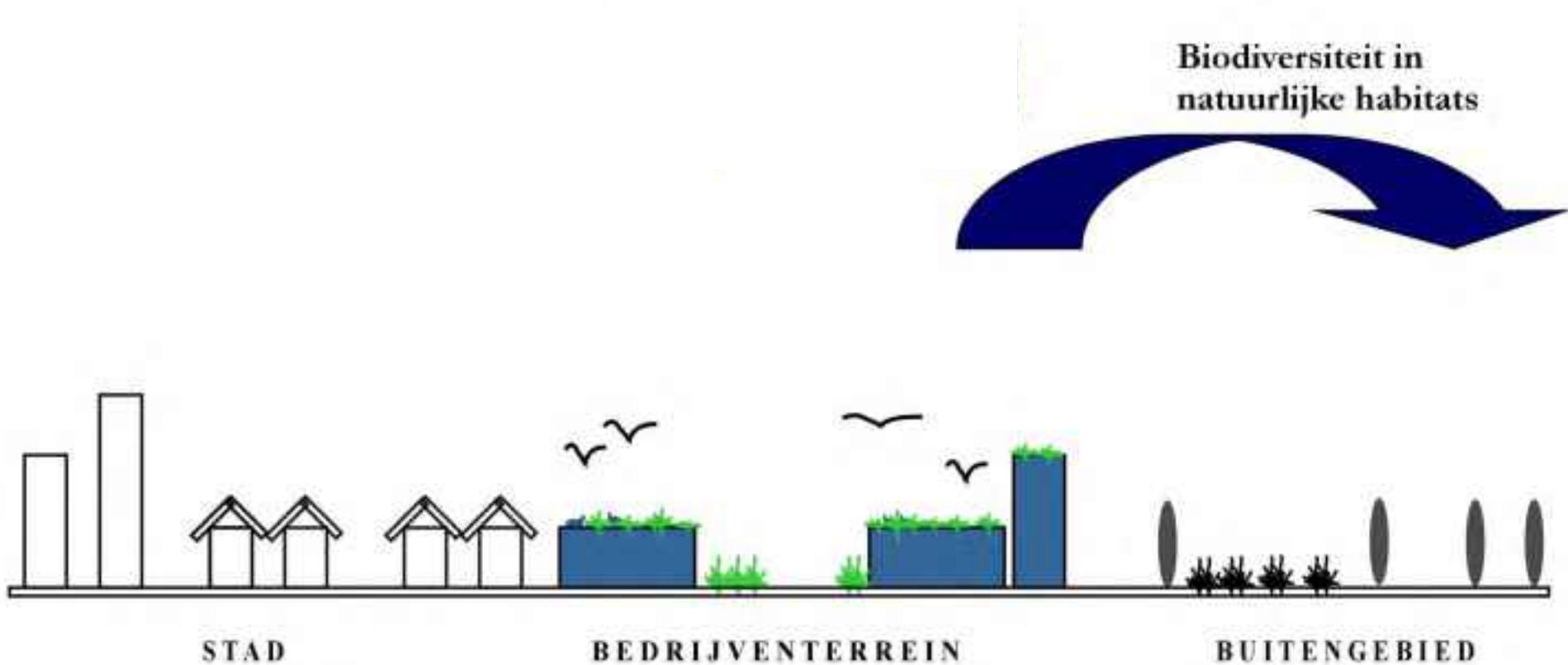

Figure 5.8 : Overview of Pure office with suitable ecotopes

Onderzoek Snep: de kwaliteiten van natuur op 'n bedrijventerrein in de stadsrand

Onderzoek Snep: de kwaliteiten van natuur op 'n bedrijventerrein in de stadsrand

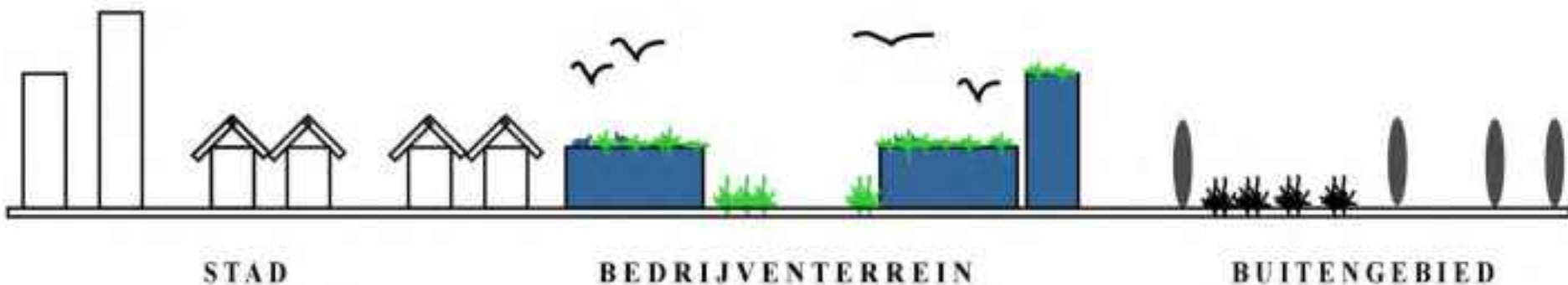

Onderzoek Snep: de kwaliteiten van natuur op 'n bedrijventerrein in de stadsrand

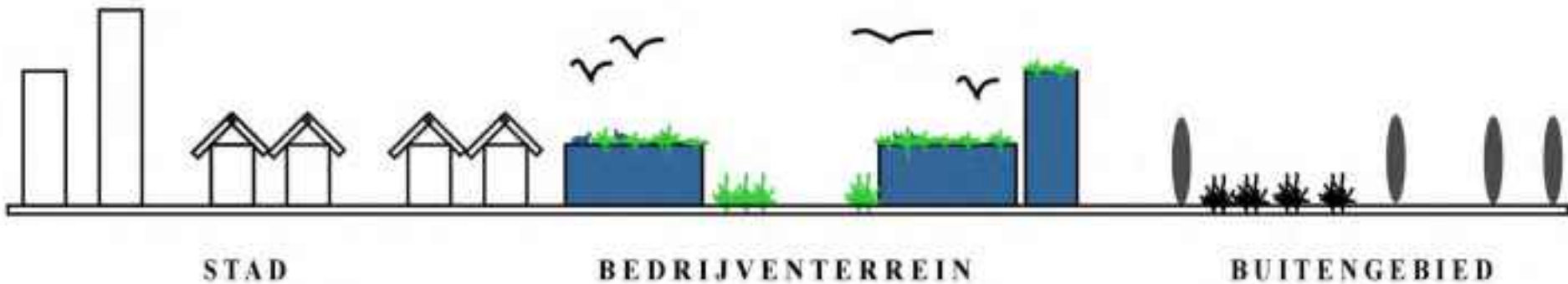
Leefbaarheid in de stad

Biodiversiteit in
natuurlijke habitats

Onderzoek Snep: de kwaliteiten van natuur op 'n bedrijventerrein in de stadsrand

Promotieonderzoek Biodiversiteitbehoud op Bedrijventerreinen (2004 – 2009)

- I. Huidige natuurwaarde (*vogels*)
- II. Oplossingen voor beschermde soorten (*amfibieën*)
- III. Toekomstige natuurpotentieel (*vlinders*)
- IV. Natuur-inclusieve (landschaps)architectuur
- V. Bedrijfsgroen voorkeuren van economische stakeholders

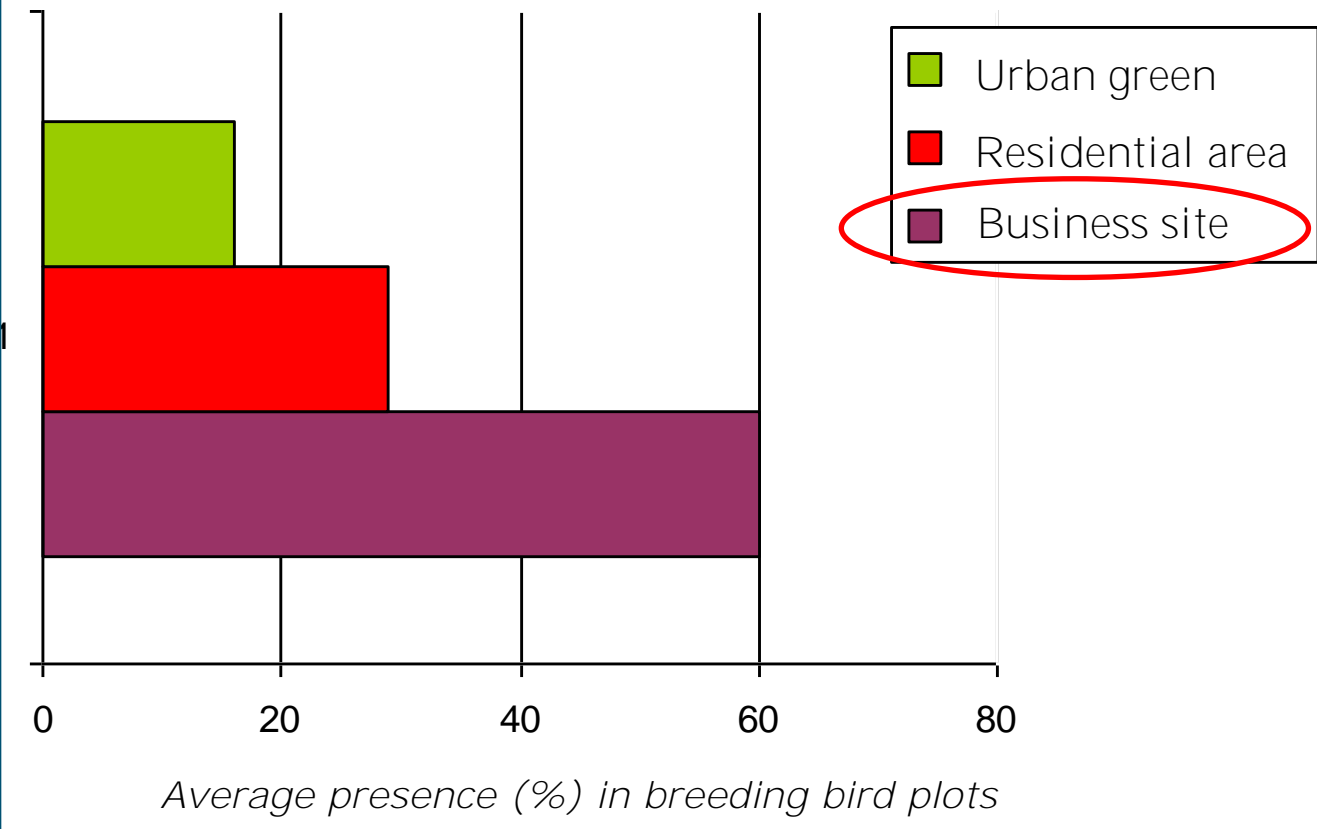
I Current conservation value of business sites

	Business site	Residential area	Urban green space
# plots	15	55	49
total area (ha)	580	1920	1033
plot size (ha)	38.66 (± 29.50)	34.91 (± 25.07)	21.08 (± 15.41)

Common Linnet
(Carduelis cannabina)

Common tern
(Sterna hirundo)

Palearctic Oystercatcher
(Haematopus ostralegus)

II Solutions for protected species - Port of Antwerp, Belgium

Business site under development

Natterjack toad (*Bufo calamita*)

Snep RPH, Ottburg FGWA 2008. The 'habitat backbone' as a nature conservation strategy for industrial areas: Lessons from the natterjack toad (*Bufo calamita*) in the Port of Antwerp (Belgium). Landscape Ecology 23: 1277-1289.

Nieuws

[Home](#) > [Nieuws](#) > [Natuurbeheer en economische activiteiten in harmonie in Antwerpse havens](#)

Persbericht

- [Antwerpse haven kent sterkste start ooit](#)
- [De haven van Antwerpen door de ogen van een gans: een unieke fototentoonstelling in het MAS Havenpaviljoen](#)
- [Antwerpen speelt bereikbaarheidsstroef uit op Intermodal South America](#)
- [Havengemeenschap tevreden met verlaging tol Liefkenshoektunnel tijdens de nachturen](#)
- [Paashaas neemt Zaha Hadidplein over op zaterdag 15 april](#)
- [Tank Storage Award voor Antwerpse haven](#)
- [Deurganckdok tijdens wekdagen de klok rond geopend](#)
- [Hassanbachtif eralt](#)

Natuurbeheer en economische activiteiten in harmonie in Antwerpse haven

03 Jul 2014 | Het Antwerpse havengebied is een van de belangrijkste leefgebieden van Europees bedreigde soorten. Maar liefst 90 beschermde dier- en plantensoorten hebben hun leefgebied in de Antwerpse haven. Een belangrijk aantal van die beschermde soorten zijn bovendien havenspecifiek: ze zijn voor hun voortbestaan in Vlaanderen afhankelijk van leefgebieden en habitats die typisch zijn voor havengebieden.

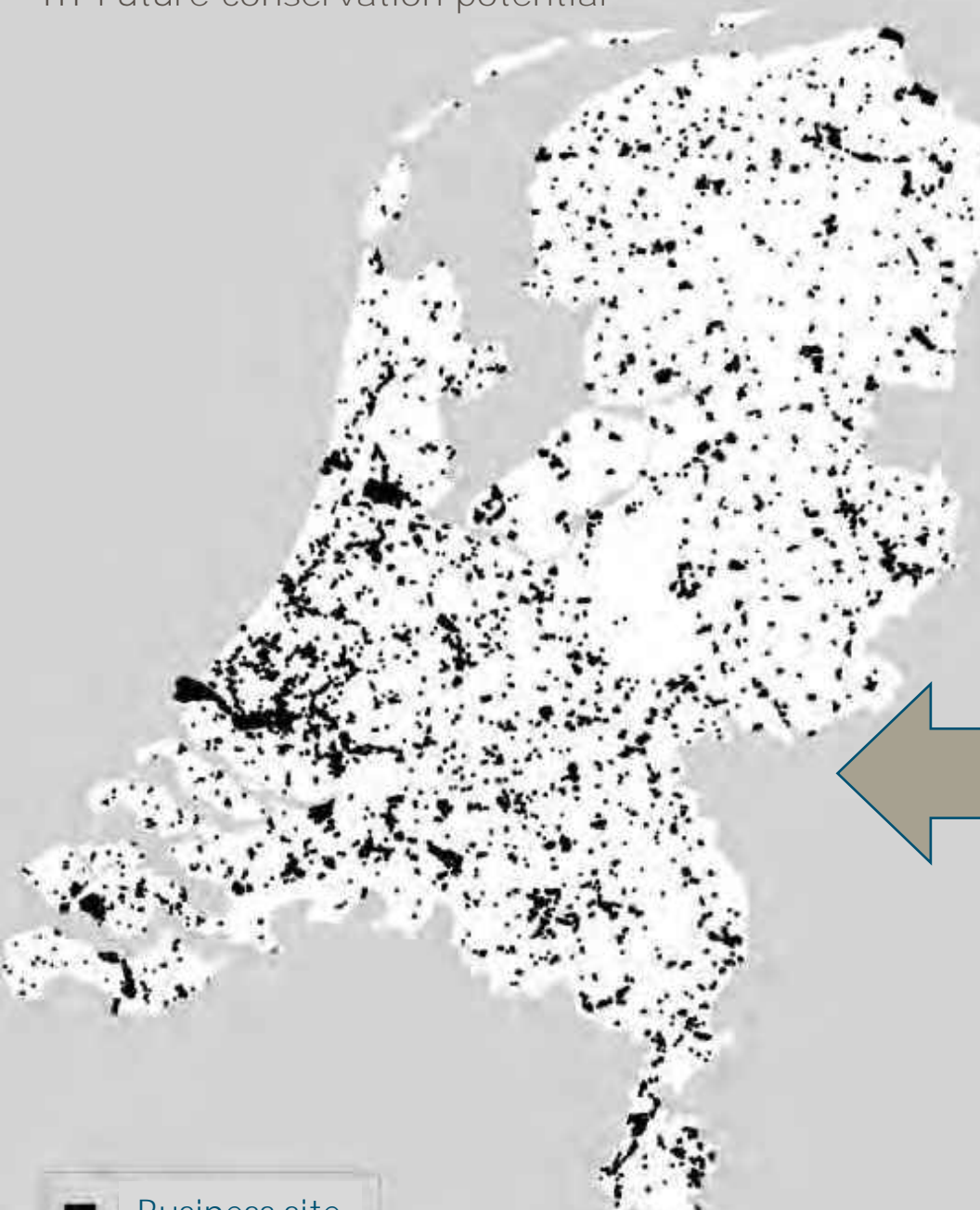

Rugstreeppad

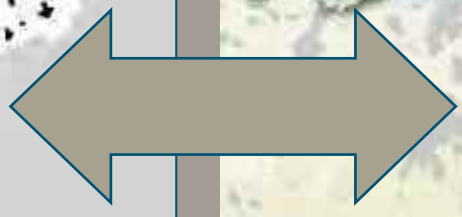
Wanneer er op bedrijfsterreinen in de Antwerpse haven beschermde soorten worden aangetroffen, mogen de economische activiteiten het voortbestaan van deze soorten niet in het gedrang brengen. Voor bedrijven biedt deze situatie niet meteen rechtszekerheid. Om hiervoor een duurzame oplossing te vinden, werd de voorbije jaren werk gemaakt van het Soortenbeschermingsprogramma Antwerpse haven. Hiermee zorgt de Antwerpse haven voor een primeur, want het is eerste gebiedsgericht programma dat in Vlaanderen werd goedgekeurd door de Vlaamse minister van Leefmilieu.

Het Soortenbeschermingsprogramma (SBP) heeft als doel beschermde soorten waarvoor het havengebied een belangrijke vindplaats is in stand te houden op het niveau van het havengebied, veeleer dan op het niveau van het individueel bedrijfsterrein. Door het realiseren van een netwerk van kerngebieden en corridors waar havenspecifieke fauna en flora zich kan ontwikkelen, krijgt de havenexploitatie en -ontwikkeling alle kansen waardoor economie en natuurbeheer in harmonie met elkaar kunnen bestaan. Anders gezegd, door ervoor te zorgen dat er een goede staat van instandhouding wordt bereikt voor de beschermde soorten in het ganse havengebied, hoeven individuele bedrijven niet meteen meer hun activiteiten anders in te richten wanneer ze op hun terrein bijvoorbeeld een beschermde rugstreeppad

III Future conservation potential

■ Business site

>500 locations in the Netherlands where business sites and natural areas are adjacent to each other

- Business sites
- Nature & business sites on same location
- Natural area

Future conservation potential
for *butterflies*?

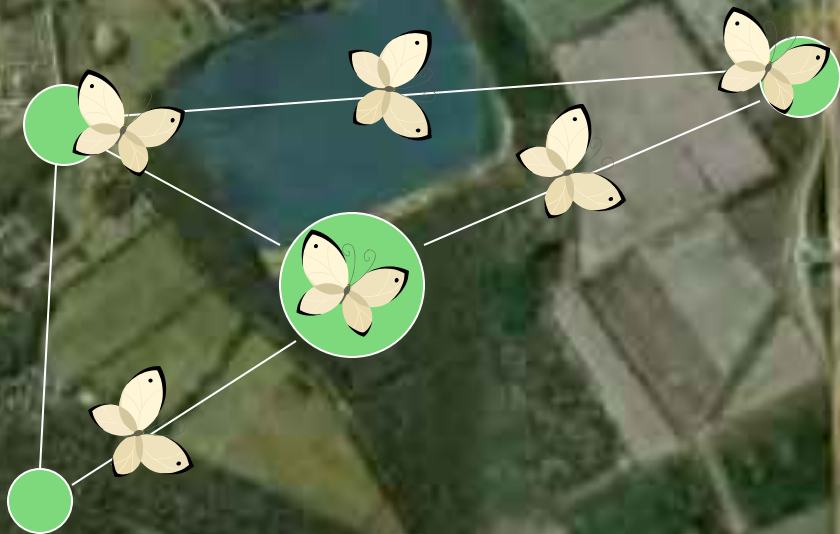

High Tech Campus
Eindhoven

Professor Hofstlaan

Voldijn

Kwetsbare metapopulatie
van vlindersoort

High Tech Campus
Eindhoven

Professor Holstlaan

Woldijn

● = Vlinderpopulatie